

Pöytäkirja

Journalistikoulutuksen neuvottelukunnan kokous

SSKH 20.9.2002

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijat

Kokous avattiin ja todettiin läsnäolijat:

Jarmo Häkkinen (Suomen Journalistiliitto)
Sirkka-Leena Hörkkö (OPM)
Esa Petteri Kauppinen (VTA)
Ullamaija Kivikuru (SSKH) (puheenjohtaja)
Tapio Kujala (Diak)
Risto Kunelius (TaY)
Heljä Korpijoki (Suomen Journalistiliitto)
Anneli Lehtisalo (Viestintätieteiden yliopistoverkosto)
Bo-Eric Mannerström (SSKH)
Kaarina Melakoski (TaY)
Tom Moring (SSKH) (sihteeri)
Hannu Nieminen (TY)
Kaarle Nordenstreng (TaY)
Andrea Nordqvist (SSKH)
Asta Rajala (TaY)
Raimo Salokangas (JY)
Inari Teinilä (TaY)
Juhani Wiio (Yleisradio)
Esa Väliaverronen (HY Viestintä)
Henrika Zilliacus-Tikkanen (SSKH)

Hyväksyttiin kokouksen esityslista

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Pöytäkirja hyväksyttiin tarkennusten jälkeen

Petteri Kauppinen ilmoitti että ESS:n päätoimittaja Heikki Hakala voi jatkossa osallistua graafisen työnantajapuolen toisena edustajana.

3. OPM:n teettämä selvitys journalismin ja joukkoviestinnän koulutuksesta yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa

Asta Rajala esitteli ensimmäisen version työn alla olevasta

raportista. Todettiin, että ammattikentän rakennetta ja työhön sijoittumista koskeva luku on vielä tekeillä. Täsmennyksiä päätettiin ottaa vastaan 30.9.asti, mutta myös keskustelussa esille tulleet asiat koetetaan ottaa huomioon mahdollisuuksien mukaan raporttia viimeisteltäessä.

Yleiskeskustelussa puututtiin hyvin moniin asioihin, joista olennaisimmat seuraavassa:

Kohdennus: Yleiskeskusteluosuudessa pohdittiin, kenelle raportti varsinaisesti tehdään, teettäjä opetusministeriöllekö vai myös kentän ja koulutuksen omiintarpeisiin. Todettiin, että tavoitteet eivät välttämättä ole ristiriidassa.

Duaalimalli: Varsinkin yliopistopuolen edustajat korostivat duaalimallin merkitystä. Hörkkö totesi, että tämän selvityksen tehtävä on lähinnä kuvata, miten opetustarjonta on kehittynyt. Työnjaon ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen välillä pitäisi pysyä selvänä.

Korvaavuudet: Kauppinen totesi, että opintojen vastaavuus ja korvaavuudet herättivät huolta työnantajien keskuudessa. Kirjavuutta on paljon eri yliopistoilla ja koulutuslaitoksilla. Keskustelussa toivottiin, että tutkintorakennetyöryhmän raportti saattaa tuoda yhtenäisyyttä. Hörkkö sanoi, että tutkintorakenteen uudistuksessa pyritään syventämään kaksiportaisuutta, ja silloin tulee entistä selvemmin eteen kysymys siitä, miten voidaan siirtyä järjestelmästä toiseen. Täydentäviä ohjelmia on jo soviteltu. Yliopistokeskustelussa ryhdytään yleensä ensimmäiseksi puhumaan korvattavuuksista, joten tarvetta siirtymäsäännöksiin yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välillä tuntuu olevan. Olisi hyvä jos voitaisiin päästä valtakunnalliseen keskimääräissuositukseseen, joka sovitettaisiin yliopistojen kesken. Joissakin selvityksessä on suositeltu, että puolet AMK-opintoviikoista voitaisiin lukea hyväksi. Nieminen totesi, että TY:n Humanistinen tiedekunta on päättänyt että AMK-tutkinto vastaa 20 ov, Se korvaa sivuaineen, ja jos tutkinto on kesken lasketaan 5 ov per vuosi. Muuntokoulutuksessa laitos on itse määrännyt kriteerit, jolloin muutkin meriitit voivat tulla mukaan kuvaan. Kunelius totesi, että yliopistot tuskin luopuvat kokonaan oikeudestaan valintakriteerien päättämiseen. Hyvä kuitenkin olisi, jos korvaavuussäännöt selkiintyivät, 20 ov tuntuu kyllä niukalta. Kujala totesi, että 100 ov voisi lukea hyväksi, jos medianomi haluaa jatkaa maisteriksi. Jatkotutkintoja hän ei halunnut viestintäpuolelle. Kovin moni ei haluakaan jatkaa, siksi pitäisi olla kärsivällisyyttä räätälöityihin ratkaisuihin. Hän korosti myös, että Euroopan yliopistot hyväksyvät medianomitutkinnon monissa tapauksissa sellaisenaan BA:ksi. Myös ammattikorkeakoulut joutuvat korvaavuusongelman eteen, kun taloon pyrkii filosofian maisteri.

Nimikkeet ja opetussisällöt: Keskustelussa todettiin myös, että työelämän kehitys nimiketasolla hämmentää. Toisaalta monimediaalisuus on ehdottomasti todellisuutta, ja se mutkistaa asioita. Todettiin raportin myös osoittavan, että yliopistoissa tiedetään hyvin vähän, mitä ammattikorkeakouluissa tehdään ja päinvastoin. Teinilä korosti, etteivät raportissakaan koulutuksen sisällöt tule näkyviin otsikkoja syvemmin. Lisätietoa tarvitaan oikeudenmukaisen kuvan saamiseksi erityisesti AMK-puolelta. Kujala korosti samaa. Wiio korosti, että

työnantaja tarvitsee tarkempaa tietoa tutkintojen sisällöistä. Yleisradiossa on käytännössä kolmijako-ajattelu:

-Journalisteja/sisältöosaajia (yliopistot ja korkeakoulut)

-Mediaosaajia (AMK:t)

-Taiteellinen osaaminen (Taik ja vastaavat tutkinnot)

Nämä eivät ole poissulkevia vaan rajat menevät päällekkäin. Yleisradio on valinnut AMK-puolelta 5-6 yhteistyökumppania joiden kanssa kehitetään yhteistyötä. Kaikkia yhteistyökumppaneita ei ole vielä päätetty.

Suositukseset. Päätettiin, että ohjausryhmä ja Asta Rajala tekevät 1-3 liuskan intron ja executive summaryn. Raportin tarkoitus tarkennetaan johdannossa.

Keskustelussa todettiin, että raportissa hahmotellaan yliopistopuolen profiili, ja siihen olisi selvästi sisällytettävä sekä tutkimus että relevanssi työelämässä. Samalla toivottiin, että AMK-puolen profiilia voitaisiin myös selvittää jos ei nyt niin ainakin jatkoraportissa ja silloin hahmotella, millä tavalla aiotaan opetusta kehittää. Työnantajien työhönottoon ei luonnollisesti voida puuttua, eikä sitä voida sitoa suoraan koulutukseen. Työelämän uusien haasteiden pitäisi silti näkyä raportissa. Ala teknistyy digitaalisen tuotannon puolella voimakkaasti ja kaikkien on opittava myös tekniikat. Hörkkö korosti, että tavoitteita on kirjattu, ja valtioneuvosto on niitä hyväksynyt. AMK:lle on olemassa viitekehys. Jotkut AMK:t vain haluavat tehdyistä päätöksistä huolimatta olla yliopistoja ja kehittävät toimintaansa siihen suuntaan. Duaalimalli on kuitenkin ainoa kehys jossa opetusta voi kehittää, muuten julkinen rahoitus ei toimi.

Selvityksen muut osat:

Selvityksen mukana olevat laitokset ja niiden aloituspaikat herättivät keskustelua. Rakenteeseen toivottiin selvä jako toisaalta journalistiikkaan selvästi suuntautuviin yliopisto/korkeakouluohjelmiin ja AMK-ohjelmiin ja toisaalta lähinnä mediatekniikkaa tms. opettaviin, lisättiin myös ryhmä "muut" yliopisto- ja korkeakouluryhmässä.

Sovittiin, että tarkat luvut annetaan syksyn 2002 todella aloittaneiden pääaineopiskelijoiden määrästä. Koulutusohjelman sijasta päätettiin käyttää termiä oppiaine.

Ammattikorkeakouluja esitellään mahdollisuuksien mukaan tarkemmin ottaen huomioon ohjelmatyypin moninaisuus.

Opintojen rakenne eri tyyppisissä laitoksissa selkiinnytään

Harjoittelun luonnetta selvitellään tarkemmin (ohjattu/vapaa harjoittelu).

4. Uudet opiskelijat ja ohjelmat (lyhyet puheenvuorot laitosten edustajilta)

Kunelius:

TaY:n Kuvajournalismiin otettiin kuusi 200 hakijasta eri kokeilla sisään, muuten pääsykoe oli samantapainen kuin aikaisemmin.

Sisäänotto vuonna 2002: 52 pääaineopiskelijaa sekä 34 maisteriohjelmaan

Salokangas:

JY:llä oli tänä vuonna muutama hakija vähemmän kuin aikaisemmin.

Vuosi sitten varalistaan jouduttiin kuitenkin menemään syvemmälle kuin tänä vuonna.

Sisäänotto: 22 pääaineopiskelijaa sekä 10 maisteriohjelmaan

Moring:

SSKH:lla oli tänä vuonna hieman vähemmän hakijoita, varalistaan ei tarvinnut mennä yhtä syvälle kuin viimeksi. Pääsykoetta muutettiin vähentämällä kokeita ja arvioimalla samaa koetta moniarviointimenetelmällä. Muutoksen tuloksia ei olla kuitenkaan vielä ehditty analysoida.

Sisäänotto 23 pääaineopiskelijaa

Väliverronen:

HY:n pääsykokeissa oli hieman vähemmän kuin aikaisemmin.

Pääsykoetekstiä vaikeutettiin, näytti toimivan hyvin.

Sisäänotto: 31 pääaineopiskelijaa

Verkkoviestintäohjelma on aloitettu. 40 opiskelijaa otettiin sisään.

Lähiaikoina tulee toinen professuuri (Lahdessa, lahjoitus ja EU-rahoilla, ala tarkentamatta)

Kujala:

Diakonian ammattikorkeakouluun oli 450 hakijaa.

Sisäänotto: 32

Jatkokoulutus

Kunelius:

MUUVI tohtorikoulutusohjelmassa on 15 laitosta mukana.

Haku on auki, 15.10 hakuaika loppuu. Tähdätään 9 päätoimiseen. Päätökset 15.11. mennessä. Hakemukset toimintarahaa varten ovat vireillä.

Kyselyjä on ollut paljon.

Kivikuru:

Yliopistoverkoston ammatillinen lisensiaattitutkinto on lähtenyt käyntiin, kiinnostus on ollut suuri.

5. Mikä on Ylepolis ja mihin sillä pyritään? (Juhani Wiio)

Juhani Wiio esitteli hankkeen kalvosarjan kera.

Kyseessä on tutkimus- ja kehitysyhteistyö Yleisradion ja oppilaitosten välillä, tavoite on laajempi kuin journalismi- ja mediatutkimuksen ala (myös esim.

kauppakorkeakouluja on mukana). Seminaari järjestetään kerran vuodessa, ja se pyritään järjestämään avoimena.

www-sivusto:

www.yle.fi/keto/yp

Sivut avataan syyskuussa

Siinä esitellään kolme kenttää:

- yleisötutkimus
- tekniikan kehitys
- arkistotoiminta

-Rahasto ja jakomenetelmä esitellään omalla sivullaan

-Keskustelyryhmä avataan

-Lista graduaiheista jotka ovat hankeen puitteissa vireillä, laajemminkin yleisradiotoimintaa koskevia hankkeita voidaan sisällyttää listalle

-Jäseniksi valikoituneet on nimetty 22 laitoksen listana

-Laitokset voivat myös hakea pääsyä mukaan

6. Kevään ja kesän seminaari-, keskustelu- ja raporttisatoa

Journalismin päivät ja etiikkaselvitys (SJL:n edustajat)

Journalisti-lehdessä journalismi-päivien satoa on kattavasti raportoitu

Häkkinen:

Nordenstreng ja Melakoski alustivat, 250 osallistujaa, Etiikka-selvitys jaettiin.

JSN:n arvostus on noussut liiton jäsenten keskuudessa. Aiheen jatkokehittämiseen puututaan työryhmämuodossa jo syksyn aikana.

Nordenstreng:

Etiikkaselvityksessä näkyy ammatin tulevaisuusvisioita koskevaa pessimismia.

Työryhmätyöskentely oli sisältöön liittyvä ja sellaisenaan rohkaiseva.

Toimittajakoulutuksen neuvottelukunta voisi ottaa itselleen aktiivisemman roolin journalismin päiviä ajatellen.

Muita

Moring:

SSKH julkaissut Svenska medier i Finland-selvitys, avoin seminaari järjestetään Yle-RTI:n tiloissa 26.9. 8.30-12.

Kivikuru:

Pohjoismaiset journalistikouluttajat pitivät syyskuun alussa Ahvenanmaalla seminaarin, 74 osallistujaa kaikista pohjoismaista paitsi Islannista.

Korpijoki:

Netissä uusi versio täydennyskoulutusta kuvaavasta Koulutustorista (täydennyskoulutuksen portaalista).

7. Muut asiat

Ei muita asioita

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous järjestetään vuoden 2003 alussa. Seuraava puheenjohtaja, Tampereen yliopisto, toimii kokoonkutsujana.

Opiskelijoita otetaan kutsuttavien listalle. Täydennyskoulutuslaitokset ja muut kutsutaan tarpeen vaatiessa.

Pohditaan toisen foorumin avaamisen tarvetta nyt tehtävän selvityksen valmistuttua

Ajatuksia tulevista teemoista

Moring:

Opetusmenetelmiä koskeva seminaari jota luvattiin järjestää vuoden ensimmäisessä kokouksessa on jäänyt pitämättä ja on edelleen ajankohtainen aihe

Korpijoki:

Millaisia työtehtäviä ja työntekijätarpeita työnantajilla on? Voisiko tästä tehdä jotain tämän foorumin sisällä?

Teinilä:

Heikki Piuhala MTV3sta on tehnyt aloitteen sähköisen median opetuksen kehittämistä ajatellen – tällainen kokous on kehitteillä Tampereella, maanantaiksi 28.10.2002

9. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo. 14.45

Sanottua:

Nordenstreng:

Jos ei Ylestä löydy tietoa tämän vuoden kesätoimittajien määrästä pääjohtaja erotetaan

Wiio:

Nämä kokoukset ovat tarpeellisia, jottei jokainen jäsi omaan komeroonsa homehtumaan